

Hendrik Nagelhoud

‘Je kunt voor volledig inheems materiaal gaan, maar dat is niet altijd nodig’

Top Green breidt uit met bloemenmengsels

DLF brengt dit jaar twee nieuwe Top Green-bloemenmengsels op de markt. Net als de Top Green-grasmengsels zijn ze goed bestand tegen droge, warme omstandigheden en bovendien dragen ze bij aan de biodiversiteit. Salesmanager Hendrik Nagelhoud is resoluut in de discussie over inheems versus exoot: ‘Als wij op grote schaal monoculturen willen doorbreken, is het realistisch om carnavalsmengsels toe te passen vanwege de prijs en de beschikbare voorraad.’

Auteur: Karlijn Raats

De grasmengsels van Top Green, die via een dealernetwerk vermarkt worden, hebben dankzij de uitgebreide R&D-activiteiten van DLF bredere en langere wortels. Hierdoor zijn ze beter bestand tegen extreme weersomstandigheden en hebben ze minder water, bemesting, gewasbeschermingsmiddelen en maaibeurten nodig. Het Top Green-assortiment omvat ook bloemen-/kruidenmengsels, waaronder twee nieuwe sinds dit jaar: Top Green Zomerfleur en Top Green Bijenfleur. Daarnaast bestaat het pakket uit Top Green Bloemen Meerjarig, Top Green Bloemen arme/schrale grond, Top Green Bloemen Kleurrijk en Top Green Bloemen City Fleur. Ook is het mogelijk om mengsels op maat te bestellen.

Nagheloud: ‘De Top Green bloemen-/kruidenmengsels ondersteunen de biodiversiteit doordat ze bijen, vlinders en andere insecten aantrekken. Ze bloeien ongeveer van mei tot het einde van het jaar. De belevingswaarde is dan ook groot door het kleurrijke geheel. Net als de Top Green-grasmengsels zijn ze in de volwassenheidsfase uitstekend bestand tegen droge,

warme omstandigheden, maar in het begin hebben ze wel water nodig om te kiemen en te groeien. De bloemen-/kruidenmengsels worden los geleverd, naast de graszaadmengsels, maar ze kunnen natuurlijk ook gecombineerd toegepast worden.’

Samenstelling

DLF heeft al sinds het midden van de jaren negentig meerjarige en bermenbloemenmengsels in het assortiment. De afgelopen jaren is de vraag naar bloemen-/kruidenmengsels van het DLF-dealernetwerk enorm gestegen, vanwege de groeiende algemene bewustwording van de voordelen van biodiversiteit. Nagelhoud: ‘Het bijenmengsel bevat onder meer de schermbloemige *Echium vulgare* (slangenkruid), maar ook *Anethum graveolens* (dille). Dille wordt normaliter als keukenkruid toegepast, maar de bloei is prachtig en de bloemen trekken veel insecten aan.’

Eenjarig en meerjarig

Eenjarige mengsels worden gezaaid in het

najaar of vroege voorjaar. Ze bloeien maar een jaar, maar zaaien zich verder uit, waardoor ze het jaar erop weer opkomen. Bij meerjarige mengsels bloeien de planten in het eerste jaar nog niet volledig; dat doen ze pas in het tweede jaar. Maar deze planten keren daarna gegarandeerd elk jaar terug, tenzij ze bijvoorbeeld een ferme tik krijgen door een extreem strenge winter. 'In deze mengsels zitten ook eenjarigen, zodat er het eerste jaar al bloemen te zien zijn, zoals *Papaver* (klaproos)', aldus Nagelhoud. 'Er treedt een dubbel effect op: de eenjarigen zaaien zich uit en de meerjarigen keren elk jaar terug.'

'Het is belangrijk dat de beheerder de bloemen in de eenjarige mengsels de kans geeft om zich uit te zaaien'

Goede start

Doordat sommige bloemen en kruiden wat langzamer opkomen, vooral in meerjarige mengsels, treedt er wel eens concurrentie op met ongewenste soorten. Het is natuurlijk niet wenselijk dat men een plot prepareert en na drie weken alleen dominante onkruiden de kop ziet opsteken. Nagelhoud adviseert te beginnen met een vals zaaibed. 'Kijk na het prepareren van het zaaibed de eerste drie tot vier weken eens wat er opkomt. In de bodem zitten namelijk altijd talloze zaden verborgen, die gaan kiemen wanneer de grond wordt geroerd. Schoffel de grond na drie tot vier weken nog eens om, dan heb je de grootste onkruiddruk getackeld. Pas dan is de grond goed geprepareerd voor het bloemen-/kruidenmengsel.' Gronden verschillen enorm wat betreft de hoeveelheid en soorten mineralen. Zo is klei veel vruchtbaarder dan zand en houdt het veel meer vocht vast. De grondsoort bepaalt dus het ideale zaaimoment. 'Als je zaait in zandgrond in een droog voorjaar, zoals de afgelopen paar jaar, zal het mengsel veel eerder uitgedroogd zijn wanneer je het niet bewatert', legt Nagelhoud uit. 'De kans van slagen is dan

minder groot dan bij hetzelfde zaaimoment in kleigrond, waarin meer vocht aanwezig is. Daarom moet je in een droog voorjaar zorgen dat de bloemen-/kruidenmengsels na inzaai direct een goede start krijgen met een waterbeurt. Een regenbui is ook perfect. Dan krijgen de zaden voldoende vocht om te kiemen. Net zoals in een tuin is het goed als de kiemen de eerste dagen goed vochtig blijven. In de tuin is het makkelijk om elke dag de tuinslang met broes erop te zetten, maar bij grotere percelen buiten is dat vaak niet werkbaar.' Daarom raadt Nagelhoud aan om het zaaimoment uit te stellen als je als beheerder weet dat er een droge periode aankomt. 'Als het zaaimoment aan het begin van of midden in een droge periode valt, komt het mengsel gewoon later in bloei dan de bedoeling was. Maar als het zaad al vochtig is door een regenbui, gekiemd is en er vervolgens een droge periode komt, is het verloren. Want de kiemen hebben vocht nodig voor de door groei.' Een andere manier om te zorgen dat de zaden vocht tot hun beschikking hebben, is het bloemen-/kruidenmengsel een paar centimeter in de grond in te harken, zodat het niet op de bovenlaag blijft liggen.

Zaaien

Voor een goede verdeling van de bloemen-/kruidenmengsels raadt DLF aan om circa een halve kilo mengsel te vermengen met een emmertje scherp zand of maisgranulaat. 'Dat zaait makkelijker uit en geeft een minder hoge zaaiverdichting.' Direct of in de loop van het jaar bemesting geven is nooit weg, maar bij grote percelen is dat vaak niet te doen. Er zitten gelukkig vaak voldoende voedingsstoffen in de bodem voor de bloemen-/kruidenmengsels, waardoor bemesting niet per se nodig is.

Maaimoment

De Top Green-specialisten adviseren om eenjarige mengsels volledig te laten uitbloeien. Of dit mogelijk is, hangt af van het beheer, lokaal of in de regio, en van de locatie: of het een zichtlocatie betreft of niet. Nagelhoud legt uit: 'Het is belangrijk dat de beheerder de bloemen in de eenjarige mengsels de kans geeft om zich uit te zaaien. In september zijn de laatbloeiers in de mengsels nog te zien, zoals zonnebloem en *Zinnia* (dahliabloemigen). Er staan dan al veel uitgebloeide bloemen en dode stengels tussen, maar dat is geen startschot om al te gaan maaien. Het zaad wordt namelijk nog gebruikt door vogels en het valt nog op de grond, zodat de planten zich door het natuur-

lijke verloop verder uitzaaien. Als eenjarige mengsels vlak na de bloei worden afgemaaid, loop je als beheerder een grote kans dat je het mengsel het jaar erop bijna niet meer terugziet. Verwijderen van afgestorven materiaal doe je pas na de winter die volgt nadat de bloemen zijn uitgebloeid. Dat is dus pas in het vroege voorjaar. Rond die tijd beginnen ook de natuurlijk verspreide zaden te kiemen.'

'Als je begint met een vals zaaibed, houden inheemse planten altijd hun plekje in gezaaide bloemenmengsels'

Klimaatbestendig

De bloemenmengsels bevatten soorten zoals *Zinnia*, waarvan de zaden worden gekweekt in warmere oorden. Deze soorten zijn doorgaans zeer goed aangepast aan warmte en droogte en zijn dus klimaatbestendig. Dit vakblad werpt een opmerking op over inheems versus exoot. Nagelhoud reageert: 'Als beheerder kun je besluiten om het meervoudige te betalen voor 100 procent inheems materiaal. Maar dat is lang niet altijd nodig, en bovendien is het aanbod daarvan in Nederland beperkt. Door altijd te beginnen met een vals zaaibed, krijgen inheemse zaden zoals kamille of boerenwormkruid sowieso de kans om te kiemen. Inheemse planten zullen dus altijd een plekje krijgen en houden in gezaaide bloemenmengsels. Bovendien zijn er onvoldoende wetenschappelijke onderzoeken bekend waaruit éénduidig blijkt dat niet-inheemse zaden of bloemen niet zouden passen in onze gemeenschappelijke natuurbelieving. Nagelhoud sluit zijn pleidooi af: 'Ook onze mengsels, met deels wel/niet inheemse soorten, dragen bij aan het biodiverser maken van monoculturen en trekken legio bijen en andere insecten aan. Vanwege klimaatverandering praten we over een aantal jaren mogelijk over nieuwe inheemse planten.'

Scan, lees & deel!